

1962-2012: vijftig jaar natuurreservaat Panneweel in een notendop

Op 7 november 1962 tekende Germain Lacres, de voorzitter van de toenmalige Ornithologische Vereniging De Wielewaal, een contract met de eigenaar van een perceeltje bos achter het "Parreweel" in de Turfbankenpolder in Meerdonk voor de oprichting van een natuurreservaat, een primeur voor het Waasland. Op 4 juni 1963 volgde een gelijkaardige overeenkomst met het Bestuur van de Verenigde Polders van Sint-Gillis. Slechts 1,5ha groot was het "reservaat", maar volgens de eerste conservator, Piet Van Haute, een echte natuurparel.

1968: Het bestuur van de polder laat een duiker steken voor de afwatering van de Turfbankenpolder, vlak vóór het Panneweel. Het moeras droogt uit. Door het uitblijven van een actief beheer en door de aanplant van "wijmen" door jagers ten behoeve van de jacht op waterwild, dreigt het reservaat dicht te groeien met wilgenstruiken.

1970: de succesvolle Wielewaaljongerenafdeling in het Waasland "herontdekt" het Panneweel en het Krekengebied van Saleghem. Nieuwe inzichten in natuurbeheer leiden tot enthousiaste jeugdige inzet voor het behoud van de kreekplassen, de rietzomen en het Panneweelmoeras.

1973: eerste WJ-werkkamp op de boerderij van Theofiel Stuer op de Krekeldijk. De meisjes en jongens onderwerpen het Panneweel aan een verjongingskuur: ze trekken wilgen uit het moeras, verlossen drijftillen van boomopslag en ze bouwen dammetjes tegen verdroging.

1976 : eerste geleide wandelingen rond de Kreken van Saleghem door Eric Van Oevelen, natuurgids. Eric bracht zijn jeugd door op een boerderij langs de Krekeldijk bij het Panneweel.

1978: doorsteek van de Saleghemdijk en bouw van een nieuwe duiker met stuw. Waterpeil in de kreekplassen zakt; waterafvoer in de polders rondom de kreek wijzigt totaal; vervuild polderwater en rioolwater van o.a. De Klinge stromen nu door alle kreekplassen vanaf de Dwarsdijk tot de Duikeldam.

1980: Franki Saman maakt na grondige studie van de verschillende biotopen een uitgewerkt beheersplan op voor het Panneweel.

1986: de Ruilverkaveling Meerdonk is in volle uitvoering; de landelijke Waterstraat wordt een betonweg en langs de kreek worden parallelsloten gegraven. Start van een gerechtzaak tussen De Wielewaal en het Ruilverkavelingscomité.

1990: aankoop eerste perceel bij het Panneweel: een buitenverblijf in verval.

1993: na graafwerken op dit nieuwe perceel ter herstel van de oever met het moeras ontkiemt Stippelzegge, een klein grasachtig plantje. Het is de enige gekende natuurlijke groeiplaats voor België.

1995 en volgende: door financiële steun van het Vlaamse Gewest en (tijdelijk) ook van de Provincie Oost-Vlaanderen worden nieuwe aankopen mogelijk : Oostbroekbos, Karnemelkputten, De Eilanden, St-jakobsgat, Oostbroekmeers, Dwarsakkers en –weide.

De vereniging koopt een oud boerenerf op de Kerkdijk 2 in 1995 zonder aankoopsubsidie van de overheid maar met steun van andere verenigingen: ABLLO vzw, VELT en WILG. Ze wil er een bescheiden natuurhuis inrichten maar botst op de ruimtelijke overheidsplannen.

2001 De Wielewaal vzw en Natuurreservaten vzw gaan samen op in één vereniging, Natuurpunt. De nieuwe vereniging bloeit en kent een forse leden-groei.

De afdeling Waasland-Noord organiseert tal van activiteiten. Natuurbeheer wordt een kerntaak. Een zeer actieve vrijwilligersgroep behartigt wekelijks het onderhoud in de reservaten en van het Panne-weelnatuurhuis en zorgt voor een goede ontvangst van bezoekers.

